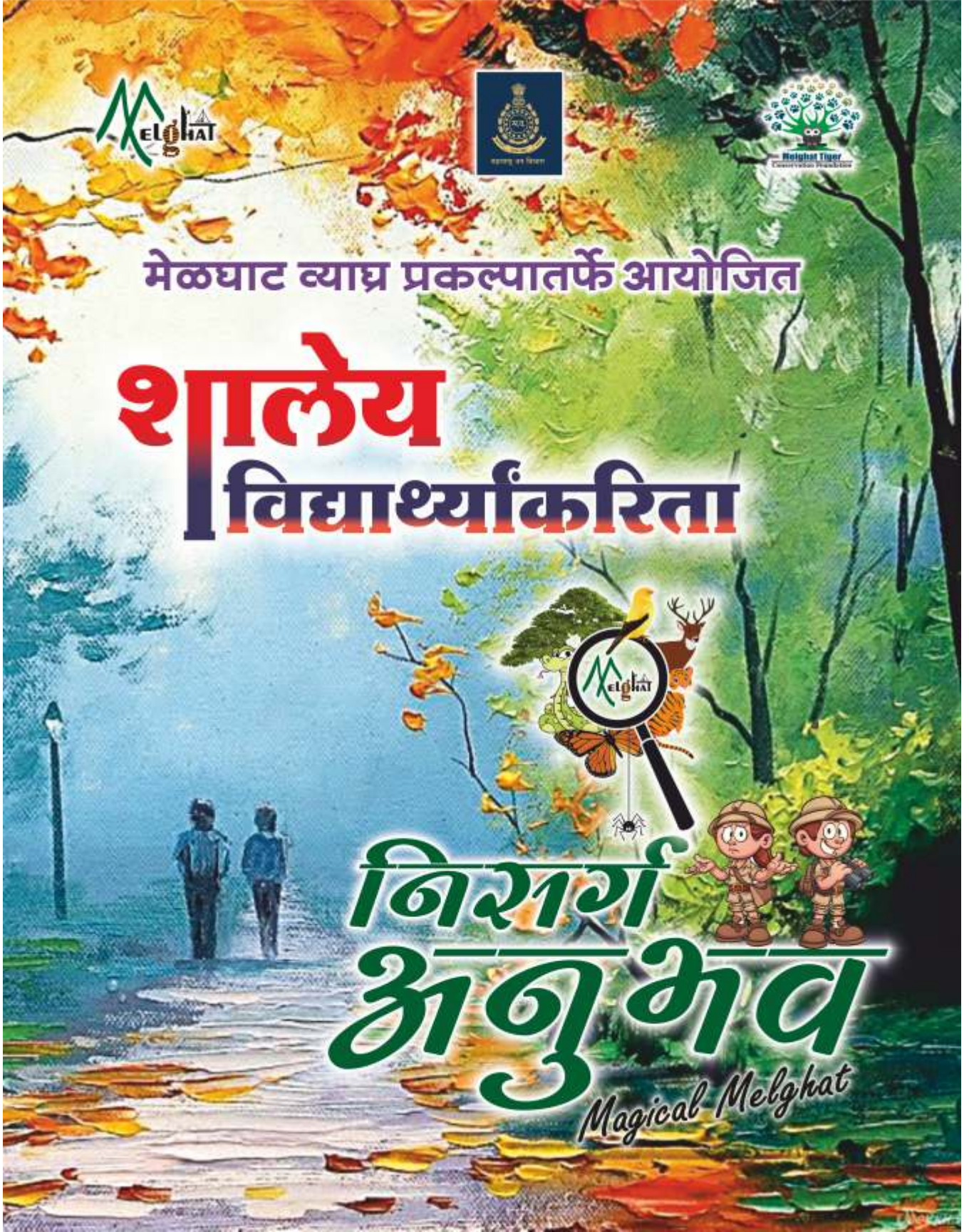

मेळघाट व्याघ्र प्रकल्पातर्फे आयोजित

शालेय विद्यार्थ्यांकरिता

विराग
अनुभव
Magical Melghat

श्री. एम.एस. रेड्डी

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक
तथा क्षेत्र संचालक, अमरावती.

जंगलाने मानवाला स्वच्छ हवा, पाणी व संपुर्ण वन्यजीवांचे घर या रूपामध्ये जीवनच भेट म्हणुन दिलेले आहे. शिक्षण प्रणाली मध्ये अगदी प्राचीन महाकाव्य रामायण व महाभारत काळापासुनच जंगलांचे महत्व विद्यार्थ्यांच्या मनावर ठसविणे चालु आहे. सध्या आपल्या शिक्षण प्रणालीमध्ये विद्यार्थ्यांना बालपणापासुन जंगलाचे महत्व समजावुन सांगण्यात येते.

मेळघाट व्याघ्र प्रकल्पांतर्गत आमचा प्रयत्न आहे की, शिकलेल्या पुस्तकी ज्ञानाचे रूपांतर जंगलाच्या प्रत्यक्ष भेटीमध्ये करुन एक सुंदर अनुभव विद्यार्थ्यांना देणे व त्यामाध्यमातुन विद्यार्थ्यांच्या मनामध्ये निसर्ग व प्राण्यांविषयी प्रेम, आपुलकी व आदर निर्माण होईल.

मेळघाट व्याघ्र प्रकल्प सभोवती १०० गावांमध्ये ८०,००० लोक राहतात. त्यापैकी २०% विद्यार्थी असुन ती आश्रम शाळा किंवा अन्य शाळेमध्ये शिक्षण घेत आहे, त्यांच्या जंगलाशी अगदी जवळचा संबंध आहे. तरी त्यांना शहरातील विद्यार्थ्यांसारखी व्याघ्र प्रकल्पाला भेट देण्याची संधी मिळत नाही आणि म्हणुनच आमच्या वनविभागाच्या माध्यमातून आम्ही १० वर्षावरील विद्यार्थ्यांना जंगल शिक्षण, मार्गदर्शन, वन्यजीव व पक्षी पाहण्यासाठी जंगलामध्ये प्रत्यक्ष भेटीचा अनुभव करुन देण्यासाठी प्रामाणिक प्रयत्न करीत आहे. आपल्याला ही जाणीव आहे कि, जो पर्यंत विद्यार्थी स्वतःच्या डोळ्यांनी जंगल, प्राणी, पक्षी, वनस्पती त्यांचा अधिवास या सर्व गोष्टी बघणार नाही, तोपर्यंत विद्यार्थ्यांच्या मनामध्ये वनसंवर्धनाचे बिज पेरल्या जाणार नाही. जंगल व प्राणी संवर्धन, संरक्षणामध्ये विद्यार्थ्यांचा सहभाग वाढविण्याच्या दृष्टिकोनातून केलेला हा प्रामाणिक प्रयत्न होय.

(श्री. एम.एस. रेड्डी)

निसर्ग
अनुभव
Magical Melghat

“निसर्ग अनुभव”

श्री. एम.एस. रेडडी सर, अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा क्षेत्र संचालक, मेळघाट व्याघ्र प्रकल्प, अमरावती यांच्या मार्गदर्शनाखाली दिनांक ४ डिसेंबर २०१८ रोजी मेळघाट व्याघ्र प्रकल्पातर्फे आयोजित शालेय विद्यार्थ्यांकरिता “निसर्ग अनुभव” या जंगल शिक्षण व प्राण्यांविषयी जाणीव करून देणाऱ्या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले.

त्यानुसार दिनांक १० डिसेंबर २०१८ रोजी सेमाडोह येथे मुख्याध्यापक व शिक्षक यांच्या कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले. त्यामध्ये २० मुख्याध्यापकांनी उपस्थिती दर्शविली. या कार्यक्रमांमध्ये त्यांना विविध सत्र आयोजित करून तज्ञांद्वारे मार्गदर्शन करण्यात आले. तसेच दुपारचे जेवण, जंगल सफारी व निसर्ग पाऊलवाटेला सुध्दा नेण्यात आले.

तसेच या कार्यक्रमांमध्ये सर्व मुख्याध्यापकांना विचार-विनिमय करून पुढील महिन्यातील दिनांकाचा वेळापत्रक बनविण्यात आले. त्यानुसार त्यांना कार्यालयीन पत्रकांद्वारे कळविण्यात आले. त्यानुसार दिनांक १० जानेवारी २०१९ पासून “निसर्ग अनुभव” कार्यक्रमाला राबविण्याला सुरुवात झाली.

या कार्यक्रमांमध्ये प्रत्येक शाळेला मेळघाट व्याघ्र प्रकल्पातर्फे ३ पुस्तकांची भेट देण्यात येते ते म्हणजे हॅन्डबुक ऑफ मेळघाट, कॉफीटेबल बुक, रानपिंगळा इत्यादी तसेच विद्यार्थ्यांना चहा, नास्ता व दुपारचे जेवण सुध्दा देण्यात येते.

या कार्यक्रमांमध्ये विविध सत्रांचे आयोजन केले गेले त्यामध्ये विद्यार्थ्यांना १) जादुई मेळघाटची नव्याने ओळख, २) फुलपाखरांची अनोखी दुनिया, ३) वन अंगार लगना, ४) आपण जंगलाला कशा प्रकारे वाचवू शकतो?, ५) पक्षी सृष्टी, ६) आपले सरपटणारे मित्र, ७) कुला मामाचे अदभुत विश्व, ८) वैश्विक तापमान वाढ व हवामान बदल, ९) मेळघाटातील घुबड प्रजाती इत्यादी बद्दल विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करण्यात आले व मनोरंजक माहिती देण्यात आली.

या वरील सत्रांमधून विद्यार्थ्यांचा जंगल, प्राणी संवर्धन व संरक्षणामध्ये सहभाग वाढविण्याच्या दृष्टिने प्रेरित केले जात आहे.

तसेच जंगल सफारी व निसर्ग भ्रमंतीच्या माध्यमातून विविध प्राणी, पक्षी, औषधी वनस्पती, वृक्ष संरक्षक कुटी, कॅमेरा ट्रॅप, कृत्रिम पाणवठे दाखवून यांची ओळख मनोरंजक माहिती देण्यात येते. त्यानंतर विद्यार्थ्यांचा प्रतिक्रिया घेवून कार्यक्रमाचा समारोह करण्यात येतो.

कु. अनुजा गावंडे

(पर्यावरणशास्त्रज्ञ)

मेळघाट व्याघ्र प्रकल्प, अमरावती

दिनांक	: १० जानेवारी २०१९
आश्रम शाळेचे नाव	: शासकीय आश्रम शाळा, रायपूर
गावाचे नाव	: रायपूर, ता. चिखलदरा, जि. अमरावती
एकूण विद्यार्थी संख्या	: ४१ (मुले-४१, मुली-०)
शिक्षक/शिक्षिकेचे नावे	: एम.के. बेठेकर
भेट देण्याचे ठिकाण	: सेमाडोह
तज्ञ व्यक्ती मार्गदर्शन	: श्री. तुषार पवार (Biologist)
वनविभागातील मार्गदर्शन	: डॉ. एम.एस. भैलुमे (RFO), श्री. पी.बी. निर्मळ (RFO)
मुख्य मार्गदर्शन / सादरीकरण	: कु. अनुजा गावंडे (Ecologist)

फुलपाखरांबद्दल अन्वेषी माहिती देतांना अनुजा गावंडे

जादुई मेळघाटची ओळख करून देतांना तुषार पवार

कार्यक्रामध्ये उपस्थित विद्यार्थी शासकीय आश्रम शाळा, रायपूर

शाबेला पुस्तकांची भेट देतांना डॉ. एम.एस. भैलुमे, श्री. पी.बी. निर्मळ

निसर्ग अनुभव

Natural Melghat

क्षेत्र मेट : सेमाडोह चेंथे
(जंगल सफारी व निसर्ग पाऊलवाट)

वनभोजनाचा आस्वाद घेतांना विद्यार्थी

निसर्ग भ्रमंतीमध्ये प्राण्यांच्या पाऊलखुणा, जंगलाबद्दल माहिती देतांना

निसर्ग पाऊलवाटेने जातांना वनरपती तसेच कोळीचे जाळे दाखवितांना

विद्यार्थ्यांसमवेत छायाचित्र

दिनांक	: ११ जानेवारी २०१९
आश्रम शाळेचे नाव	: पोष्ट बेसिक आश्रम शाळा व कनिष्ठ महाविद्यालय, हरिसाल
गावाचे नाव	: हरिसाल, ता. धारणी, जि. अमरावती
एकूण विद्यार्थी संख्या	: ४० (मुले-२०, मुली-२०)
शिक्षक/शिक्षिकेचे नावे	: विनयकुमार विरूलकर, पी.व्ही. खवले, कु. जी.एन. दानखडे
भेट देण्याचे ठिकाण	: हरिसाल
तज्ञ व्यक्ती मार्गदर्शन	: श्री. तुषार पवार (Biologist)
वनविभागातील मार्गदर्शन	: कु. दिपाली चव्हाण (RFO)
मुख्य मार्गदर्शन / सादरीकरण	: कु. अनुजा गावंडे (Ecologist)

कार्यक्रमाची पार्श्वभूमी सांगताना अनुजा गावंडे

पक्षांबद्दल अनोखी व मनोरंजक माहिती देतांना तुषार पवार

कार्यक्रामाध्ये उपस्थित विद्यार्थी आश्रम शाळा, हरिसाल

विविध सापांबद्दल मार्गदर्शन करतांना तुषार पवार

निसर्ग अनुभव

Majrat Melghat

(जंगल सफारी व निसर्ग पाऊलवाट)

क्षेत्र भेट : हरिसाल येथे

आश्रम शाळेतील सोबत शिक्षक वृंदांसमवेत छायाचित्र

वनभोजनाचा आस्वाद घेतांना विद्यार्थी

वनसंरक्षक कुटीवर धांबुन जंगलाथे महत्त्व पटवुन देतांना

कावळाझरी गेट, हरिसाल येथुन निसर्ग पाऊलवाटेने जात असतांना

जंगल सफारीला निघतांनाचे छायाचित्र

दिनांक	: १२ जानेवारी २०१९
आश्रम शाळेचे नाव	: शासकीय आदिवासी आश्रम शाळा, चिखवली
गावाचे नाव	: चिखवली, ता. चिखवलदरा, जि. अमरावती
एकूण विद्यार्थी संख्या	: ४० (मुले-२२, मुली-१८)
शिक्षक/शिक्षिकेचे नावे	: एस.के. सावलकर
भेट देण्याचे ठिकाण	: हरिसाल
तज्ञ व्यक्ती मार्गदर्शन	: श्री. तुषार पवार (Biologist)
वनविभागातील मार्गदर्शन	: श्री. सुहास मोरे (RFO)
मुख्य मार्गदर्शन / सादरीकरण	: कु. अनुजा गावंडे (Ecologist)

विद्यार्थ्यांना जादुई मेळघाटची ओळख करून देतांना अनुजा गावंडे

विद्यार्थ्यांना मेळघाटातील व्हिडिओ दाखवित असतांना

आश्रम शाळेला पुस्तकांची भेट देतांना

विद्यार्थ्यांसमवेत शिक्षक सावलकर सर

विराग अनुभव

Melghat Melghat

(जंगल सफारी व निसर्ग पाजलवाट)

क्षेत्र मेट : हरिसाल चेथे

वनभोजनाचा आस्वाद घेतांना विद्यार्थी

वनसंरक्षक कुटीवर थांबून विद्यार्थ्यांना जंगलांचे महत्व पटवून देण्यात आले

जंगल सफारी निघतांना विद्यार्थी

जंगल सफारीची मजा लुटतांना विद्यार्थी

दिनांक	: २१ जानेवारी २०१९
आश्रम शाळेचे नाव	: शासकीय आश्रम शाळा, डोमा
गावाचे नाव	: डोमा, ता. चिखलदरा, जि. अमरावती
एकूण विद्यार्थी संख्या	: ४० (मुले-२०, मुली-२०)
शिक्षक/शिक्षिकेचे नावे	: कु. रेखा अ. आखरे, सौ. उजैनकर
भेट देण्याचे ठिकाण	: सेमाडोह
वनविभागातील मागदर्शन	: श्री. एस.पी. गोडसे (RFO)
मुख्य मागदर्शन / सादरीकरण	: कु. अनुजा गावंडे (Ecologist)

जादुई मेळघाटची अनोखी करून देतांना अनुजा गावंडे

कोअर, बफर क्षेत्रांबद्दल माहिती देतांना एस.पी. गोडसे

विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करतांना एस.पी. गोडसे

पुस्तकांची भेट देतांना एस.पी. गोडसे सर

निराग अनुभव

Magical Malghat

(जंगल सफारी व निरसर्ग पाजलवाट)

क्षेत्र भेट : सेमाडोह येथे

दुपारच्या जेवणाचा आस्वाद घेतांना विद्यार्थी

विद्यार्थ्यां समवेत छायाचित्र

जंगल सफारीचा आनंद लुटतांना विद्यार्थी

जंगल सफारी गेट मधुन बाहेर पडतांना विद्यार्थी

दिनांक	: २२ जानेवारी २०१९
आश्रम शाळेचे नाव	: शासकीय आश्रम शाळा, जारीदा
गावाचे नाव	: जारीदा, ता. चिखलदरा, जि. अमरावती
एकूण विद्यार्थी संख्या	: ४० (मुले-३०, मुली-१०)
शिक्षक/शिक्षिकेचे नावे	: श्री. डी.एस. कन्हैरकर, सौ. सहारे
भेट देण्याचे ठिकाण	: सेमाडोह
वनविभागातील मागदर्शन	: कु. एस.पी. धांदे (RFO), श्री. ए.एस. मोळेंकर (RFO)
मुख्य मागदर्शन / सादरीकरण	: कु. अनुजा गावंडे (Ecologist)

जंगलाला कशा प्रकारे वाघवु शकतो याबद्दल मार्गदर्शन करतांना अनुजा गावंडे

मेळघाटातील विविध किल्यांबद्दल माहिती देतांना अनुजा गावंडे

कार्यक्रमांमध्ये उपस्थित विद्यार्थी आश्रम शाळा, जारीदा

पुस्तकांची भेट देतांना एस.पी. धांदे

निराग अनुभव

Magical Melghat

(जंगल सफारी व निरसर्ग पाजलवाट)

क्षेत्र भेट : सेमाडोह येथे

दुपारच्या जेवणाचा आस्वाद घेतांना विद्यार्थी

विद्यार्थ्यां समवेत घेतलेले छायाचित्र

जंगल सफारी बसमधुन सफारीला जातांना

प्राणी दिसल्यानंतर उत्साहित झालेले विद्यार्थी

दिनांक	: २३ जानेवारी २०१९
आश्रम शाळेचे नाव	: अनुदानित आदिवासी आश्रम शाळा, दहेंद्री
गावाचे नाव	: दहेंद्री, ता. चिखलदरा, जि. अमरावती
एकूण विद्यार्थी संख्या	: ३५ (मुले-२३, मुली-१२)
शिक्षक/शिक्षिकेचे नावे	: एस.जी. चिमोटे, सौ. ए.के. चवले
भेट देण्याचे ठिकाण	: सेमाडोह
वनविभागातील मागदर्शन	: कु. एस.पी.धांदे (RFO), श्री. ए.एस. मोळेकर (RFO)
मुख्य मागदर्शन / सादरीकरण	: कु. अनुजा गावंडे (Ecologist)

फलपाखरांची रंगीबेरंगी दुनिया दाखवितांना अनुजा गावंडे

जादुई मेळघाटची ओळख देतांना

उपस्थित विद्यार्थी संख्या

लक्षपूर्वक ऐकतांना विद्यार्थी

निराग अनुभव

Melghat Melghat

(जंगल सफारी व निराग पाऊलवाट)

क्षेत्र भेट : सेमाडोह येथे

वनभोजनाचा आस्वाद घेतांना विद्यार्थी

सर्व विद्यार्थ्यां समवेत छायाचित्र

जंगल सफारी बसमधुन निघतांना

सफारीची मजा लुटतांना विद्यार्थी

दिनांक	: २४ जानेवारी २०१९
आश्रम शाळेचे नाव	: अनुदानित आश्रम शाळा, हतरू
गावाचे नाव	: हतरू, ता. चिखलदरा, जि. अमरावती
एकूण विद्यार्थी संख्या	: ४२ (मुले-२३, मुली-१९)
शिक्षक/शिक्षिकेचे नावे	: श्री. एस.एस. सावलकर, श्री. एन.बी. सेलूकर, श्री. गायकवाड
भेट देण्याचे ठिकाण	: सेमाडोह
वनविभागातील मागदर्शन	: कु. एस.पी. धांदे (RFO), श्री. एस.एस. शिंदे (RFO)
मुख्य मागदर्शन / सादरीकरण	: कु. अनुजा गावंडे (Ecologist)

मेळघाटातील किल्यांबद्दल माहिती देतांना अनुजा गावंडे

वाघांबद्दल माहिती देतांना एस.पी. धांदे

पुस्तकांची भेट देतांना एस.पी. धांदे

कार्यक्रमांमध्ये उपस्थित विद्यार्थी

निसर्ग अनुभव

Natural Melghat

(जंगल सफारी व निसर्ग पाजलवाट)

क्षेत्र भेट : सेमाडोह येथे

वनभोजनाचा आस्वाद घेतांना विद्यार्थी

सकाळी नास्ता करतांना विद्यार्थीनी

सर्व विद्यार्थ्यां समवेत छायाचित्र

प्राणी दिसल्यावर उत्साहित झालेले विद्यार्थी

जंगल सफारीला जातांना विद्यार्थी

दिनांक	: ११ फेब्रुवारी २०१९
आश्रम शाळेचे नाव	: वसुंधरा आदिवासी आश्रम शाळा, बोरी
गावाचे नाव	: बोरी, ता. धारणी, जि. अमरावती
एकूण विद्यार्थी संख्या	: ४० (मुल्ले-२०, मुली-२०)
शिक्षक/शिक्षिकेचे नावे	: कु. बी.एस. चव्हाण (मा.शि.), श्री. एम.पी. इंगळे (प्रा.शि.)
भेट देण्याचे ठिकाण	: हरिसाल
वनविभागातील मागदर्शन	: कु. एस.पी. धांदे (RFO), श्री. एस.बी. वाकोडे (RFO)
मुख्य मागदर्शन / सादरीकरण	: कु. अनुजा गावंडे (Ecologist)

जंगलाला आग लागल्याने होणारे दुष्परिणामाबद्दल माहिती देतांना अनुजा गावंडे

विद्यार्थ्यांसमवेत छायाचित्र

शिक्षकांसमवेत बॉटनिकल गार्डनमध्ये घेतलेले छायाचित्र

कुला मामाचे विश्व विद्यार्थ्यांना समजावून सांगतांना

निराग अनुभव

Magical Malghat

(जंगल सफाई व निसर्ग पाजलवाट)

क्षेत्र भेट : हरिसाल येथे

वनभोजनाचा आस्वाद घेतांना विद्यार्थी व विद्यार्थिनी

जंगलामध्ये रानगवा दिसल्यावरचा एक क्षण

विद्यार्थ्यांना मधान दाखवल्यानंतरचा क्षण

मेळघाटातील औषधी वनस्पतींची ओळख करून देतांना

औषधी वनस्पतींची माहिती लिहून घेतांना विद्यार्थी

दिनांक	: १२ फेब्रुवारी २०१९
आश्रम शाळेचे नाव	: शासकीय माध्यमिक आश्रम शाळा, टिटंबा
गावाचे नाव	: टिटंबा, ता. धारणी, जि. अमरावती
एकूण विद्यार्थी संख्या	: ३५ (मुले-१२, मुली-२३)
शिक्षक/शिक्षिकेचे नावे	: श्री. जी.जे. ताचडे, कु. एन. की. बिडवाई
भेट देण्याचे ठिकाण	: हरिसाल
वनविभागातील मागदर्शन	: कु. एस.पी. धांदे (RFO), श्री. एच.आर. चौधरी (RFO)
मुख्य मागदर्शन / सादरीकरण	: कु. अनुजा गावंडे (Ecologist)

आपण जंगलाला कशा प्रकारे वाचवू शकतो याबद्दल माहिती देतांना अनुजा गावंडे

कार्यक्रमांमध्ये उपस्थित विद्यार्थी

व्हिडिओ पाहतांना विद्यार्थी

विद्यार्थ्यांसोबत घेतलेली सेल्फी

निसर्ग अनुभव

Nisarg Mahat

(जंगल सफारी व निसर्ग पाऊलवाट)

क्षेत्र मेट : हरिसाल चेथे

सर्व विद्यार्थ्यांसमवेत छायाचित्र

वनभोजनाचा आस्वाद घेतांना विद्यार्थी

जंगल सफारीला बसमधुन जातांना विद्यार्थ्यांचा आनंद

विद्यार्थ्यांना निसर्ग पाऊलवाटेने घेवुन जातांना

जंगल सफारीची मजा लुटतांना विद्यार्थी

नदीवरील पक्षी दाखविले असतांना घेतलेले छायाचित्र

दिनांक	: १३ फेब्रुवारी २०१९
आश्रम शाळेचे नाव	: शासकीय माध्य. व उच्च माध्य. आश्रम शाळा, टेंबली
गावाचे नाव	: रा. टेंबली, ता. धारणी, जि. अमरावती
एकूण विद्यार्थी संख्या	: ४२ (मुले-२१, मुली-२१)
शिक्षक/शिक्षिकेचे नावे	: व्ही.एन. बाराभाई, आर.ए. अंबाडकर, कु. एन.यु. शेजे, कु. पि.एच. पाटेकर
भेट देण्याचे ठिकाण	: हरिसाल
वनविभागातील मागदर्शन	: श्री. एच.आर. चौधरी (RFO)
मुख्य मागदर्शन / सादरीकरण	: कु. अनुजा गावंडे (Ecologist)

वाघाध्या अधिवासाबद्दल महत्वपूर्ण माहिती देतांना अनुजा गावंडे

जंगलाला कशा प्रकारे वाघयु शकतो याबद्दल मार्गदर्शन करतांना

कार्यक्रमामध्ये उपस्थित विद्यार्थी

वनसंरक्षक कुटीवर थांबुन विद्यार्थ्यांना शिकविलेल्या सत्रांवर प्रश्न विचारतांना

निसर्ग अनुभव

Nisarg Malghat

(जंगल सफाई व निसर्ग पाऊलवाट)

क्षेत्र भेट : हरिसाल येथे

वनभोजनाचा आस्वाद घेतांना विद्यार्थी व विद्यार्थिनी

निसर्ग पाऊलवाटेने विद्यार्थ्यांना घेवून जातांना

सर्व विद्यार्थ्यांसमवेत घेतलेले छायाचित्र

निसर्ग भ्रमंतीमध्ये नैसर्गिक पाणवठ्यावर घेतलेले छायाचित्र

विद्यार्थ्यांना कृत्रिम पाणवठे, कॅमेरा ट्रॅप दाखवितांना

दिनांक	: १४ फेब्रुवारी २०१९
आश्रम शाळेचे नाव	: शासकीय माध्यमिक आश्रम शाळा, बिजुधावडी
गावाचे नाव	: बिजुधावडी, ता. धारणी, जि. अमरावती
एकूण विद्यार्थी संख्या	: ३० (मुले-१९, मुली-११)
शिक्षक/शिक्षिकेचे नावे	: श्री. आर.डी. लांडे, श्री. एस.एस. निलावेकर
भेट देण्याचे ठिकाण	: हरिसाल
वनविभागातील मागदर्शन	: श्री. एच.आर. चौधरी (RFO)
मुख्य मागदर्शन / सादरीकरण	: कु. अनुजा गावंडे (Ecologist)

विविध पक्षी, प्राणी, वनस्पती विषयी माहिती देतांना अनुजा गावंडे

शाळेला पुस्तकांची भेट देतांना

वनसंरक्षण कुटीवर धांकुन विद्यार्थ्यांना प्राण्यांचे अधिवासाबद्दल महत्व समजुन देतांना

नैसर्गिक पाणवठ्यावरील विविध पक्षी दाखविल्यानंतर घेतलेले छायाचित्र

निसर्ग अनुभव

Natural Malghat

(जंगल सफारी व निसर्ग पाऊलवाट)

क्षेत्र भेट : हरिसाल येथे

वनभोजनाचा आस्वाद घेतांना विद्यार्थी व विद्यार्थिनी

प्राणी दिसल्यानंतर उत्साहाने पाहतांना विद्यार्थी

निसर्ग पाऊलवाटेने जातांना प्राण्यांच्या पाऊलखुला दाखविण्यात आल्या

जंगल सफारी बसमधुन परत निघतांनाचा एक क्षण

बॉटनिकल गार्डनमध्ये विविध औषधी वनस्पतीची निरखुन पाहतांना विद्यार्थी

दिनांक	: १५ फेब्रुवारी २०१९
आश्रम शाळेचे नाव	: कस्तुरबा गांधी आदिवासी आश्रम शाळा, गोंडवाडी
गावाचे नाव	: गोंडवाडी, ता. धारणी, जि. अमरावती
एकूण विद्यार्थी संख्या	: ३४ (मुले-१९, मुली-१५)
शिक्षक/शिक्षिकेचे नावे	: श्री. एस.एम. परिहार, श्री. एस.डी. बडवाईक
भेट देण्याचे ठिकाण	: हरिसाल
वनविभागातील मागदर्शन	: श्री. एच.आर. चौधरी (RFO)
मुख्य मागदर्शन/सादरीकरण	: कु. अनुजा गावंडे (Ecologist)

वाघाच्या अधिवासाचे महत्व समजावून सांगतांना अनुजा गावंडे

शाळेला पुस्तकांची भेट देतांना

निसर्ग निर्वधन केंद्रावर घेऊन मेळघाटातील विविध पोस्टरसं दाखविण्यात आली

वनसंरक्षण कुटीवर थांबून विद्यार्थ्यांकडून जंगलाला वाघविष्यासाठी विविध युक्त्या विचारताना...

निसर्ग अनुभव

Natural Malghat

(जंगल सफारी व निसर्ग पाजलवाट)

क्षेत्र भेट : हरिसाल चेथे

वनभोजनाचा आस्वाद घेतांना विद्यार्थी व विद्यार्थिनी

कॅमेरा ट्रॅप दाखवून त्याबद्दल माहिती सांगतांना

सर्व विद्यार्थ्यांसमवेत छायाचित्र

निसर्ग भ्रमंतीला निघाले असतांना घेतलेले छायाचित्र

वनसंरक्षक कुटीवर घेतलेले छायाचित्र

दिनांक	: २० फेब्रुवारी २०१९
आश्रम शाळेचे नाव	: श्री गाडगे महाराज प्राथ. माध्य. आश्रम शाळा व कनिष्ठ महाविद्यालय, ठाकरमल
गावाचे नाव	: ठाकरमल, ता. धारणी, जि. अमरावती
एकूण विद्यार्थी संख्या	: ३५ (मुले-१२, मुली-२३)
शिक्षक/शिक्षिकेचे नावे	: श्रीमती पी.सी.दुबे, कु. जे.एस. राठोड
भेट देण्याचे ठिकाण	: हरिसाल
वनविभागातील मागदर्शन	: श्री. एम.एस. भैलुमे (RFO)
मुख्य मागदर्शन /सादरीकरण	: कु. अनुजा गावंडे (Ecologist)

पक्षांबद्दल अनोखी माहिती देतांना अनुजा गावंडे

शाळेला पुस्तकांची भेट देतांना

कार्यक्रमांमध्ये उपस्थित विद्यार्थी

सर्व विद्यार्थ्यांसमवेत घेतलेले छायाचित्र

निसर्ग अनुभव

Natural Malghat

(जंगल सफाई व निसर्ग पाऊलवाट)

क्षेत्र भेट : हरिसाल येथे

वनभोजनाचा आस्वाद घेतांना विद्यार्थी

वनसंरक्षक कुटीवर थांबुन त्याबद्दल माहिती देताना

निसर्ग पाऊलवाटेने जातांना प्राण्यांच्या पाऊलखुला दाखवतांना

नैसर्गिक पाणवठ्यांवरील विविध पक्षी ओळख करून देण्यात आली

कॅमेरा ट्रॅप दाखवुन त्याबद्दल महत्वपूर्ण माहिती देतांना

जंगल सफारी बसमधुन परत जाताना आनंदीत विद्यार्थी

दिनांक	: २१ फेब्रुवारी २०१९
आश्रम शाळेचे नाव	: श्री चुन्नीलाल पटेल आदिवासी आश्रम शाळा, लवादा
गावाचे नाव	: लवादा, ता. धारणी, जि. अमरावती
एकूण विद्यार्थी संख्या	: ३७ (मुले-१७, मुली-२०)
शिक्षक/शिक्षिकेचे नावे	: एस.एम. सावलकर, कु. एन.एम. कुमरे, कु. पि.एम. टिकले
भेट देण्याचे ठिकाण	: हरिसाल
वनविभागातील मागदर्शन	: श्री. एच.आर. चौधरी (RFO)
मुख्य मागदर्शन / सादरीकरण	: कु. अनुजा गावंडे (Ecologist)

फुलपाखरांच्या दुर्मिळ प्रजातीविषयी माहिती देतांना अनुजा गावंडे

शाळेला पुस्तकांची भेट देतांना

कार्यक्रमांमध्ये उपस्थित विद्यार्थी

निसर्ग निर्वचन सेंटरमध्ये विद्यार्थ्यांना विविध पोस्टर्स दाखविण्यात आले

निसर्ग अनुभव

Nisargal Anubhav

(जंगल सफारी व निसर्ग पाजलवाट)

क्षेत्र भेट : हरिसाल येथे

वनसंरक्षण कुटीबर थांबुन विद्यार्थांच्या प्रतिक्रिया घेतांना

वनभोजनाचा आस्वाद घेतांना विद्यार्थी

जंगलामधील कॅमेरा ट्रॅप दाखवुन त्याबद्दल माहिती देतांना

नैसर्गिक पाणवठायार थांबुन

जंगल सफारी बसमधुन सफारीला जातांना उत्साही विद्यार्थी

निसर्ग भ्रमंती संपल्यानंतरचा एक क्षण

दिनांक	: २२ फेब्रुवारी २०१९
आश्रम शाळेचे नाव	: ज्ञानमंदीर आश्रम शाळा, चाकर्दा
गावाचे नाव	: चाकर्दा, ता. धारणी, जि. अमरावती
एकूण विद्यार्थी संख्या	: ४० (मुल्ले-२०, मुली-२०)
शिक्षक/शिक्षिकेचे नावे	: डी.जी. सोमकुवर, एस.ए. धुळे, कु. एन.आर. विसापूरे
भेट देण्याचे ठिकाण	: हरिसाल
वनविभागातील मागदर्शन	: श्री. एम.एस. मैलुमे (RFO)
मुख्य मागदर्शन / सादरीकरण	: कु. अनुजा गावंडे (Ecologist)

फुलपाखरांची अनोखी दुनिया या विषयावर मार्गदर्शन करतांना अनुजा गावंडे

शाळेला पुस्तकांची भेट देतांना

बाघाच्या अधिवासाचे महत्व पटवुन देतांना

निसर्ग निर्वचन केंद्रावर विद्यार्थ्यांना पोस्टर्स दाखवितांना

निसर्ग अनुभव

Majrat Melghat

(जंगल सफारी व निसर्ग पाजलवाट)

क्षेत्र भेट : हरिसाल येथे

बॉटनिकल गार्डनमधील औषधी वनस्पतींची माहिती जाणून घेतांना विद्यार्थी

शिस्तबध्द रीताने वनभोजनाचा आस्वाद घेतांना विद्यार्थी

वनसंरक्षण कुटीवर थांबुन विद्यार्थ्यांना प्रश्न विचारून प्रतिक्रिया जाणून घेतांना

नैसर्गिक पाणवठ्यावर थांबुन आढळणारे पक्षांची ओळख करून देण्यात आली

जंगल सफारी बसमधुन जातांना एक क्षण

कॅमेरा ट्रॅप, कृत्रिम पाणवठ्यांचे महत्त्व समजावुन सांगतांना

दिनांक	: २३ फेब्रुवारी २०१९
आश्रम शाळेचे नाव	: राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज आदिवासी आश्रम शाळा, भोकरबर्डी
गावाचे नाव	: भोकरबर्डी, ता. धारणी, जि. अमरावती
एकूण विद्यार्थी संख्या	: ४२ (मुले-२२, मुली-२०)
शिक्षक/शिक्षिकेचे नावे	: कु. जे.जे. आमटे
भेट देण्याचे ठिकाण	: हरिसाल
वनविभागातील मागदर्शन	: श्री. एच.आर. चौधरी (RFO)
मुख्य मागदर्शन / सादरीकरण	: कु. अनुजा गावंडे (Ecologist)

जादुई मेळघाटची नव्याने ओळख करून देतांना अनुजा गावंडे

शाळेला पुस्तकांची भेट देतांना

बांबू केंद्रावर जावुन विविध वस्तु दाखविल्यावर घेतलेला क्षण

निसर्ग निर्वचन सेंटरमध्ये पोस्टरस दाखविल्यानंतर घेतलेला एक क्षण

निसर्ग अनुभव

Natural Malghat

(जंगल सफाई व निसर्ग पाऊलवाट)

क्षेत्र भेट : हरिसाल येथे

औषधी वनस्पतीची माहिती घेतांना विद्यार्थी

वनभोजनाचा आस्वाद घेतांना विद्यार्थी

कॅमेरा ट्रॅप दाखवितांना व माहिती देतांना

निसर्ग पाऊलवाटेने निघाले असता एक क्षण

वनसंरक्षक कुटीवर थांबुन विद्यार्थ्यांची चर्चा करतांना

नैसर्गिक पाणवठ्यावरी पक्षी दाखविल्यानंतरचा एक क्षण

दिनांक	: ६ मार्च २०१९
आश्रम शाळेचे नाव	: शासकीय माध्य. व उच्च माध्य. आश्रम शाळा, सुसर्दा
गावाचे नाव	: सुसर्दा, ता. धारणी, जि. अमरावती
एकूण विद्यार्थी संख्या	: ४० (मुले-२०, मुली-२०)
शिक्षक/शिक्षिकेचे नावे	: श्री. ए.बी. मावस्कर
भेट देण्याचे ठिकाण	: धुळघाट (रेल्वे)
वनविभागातील मागदर्शन	: श्री. योगेश तापस (RFO)
मुख्य मागदर्शन / सादरीकरण	: कु. अनुजा गावंडे (Ecologist)

रानपिंगळा व इतर घुबड प्रजातीची माहिती देतांना अनुजा गावंडे

जंगलाला आग लागल्यामुळे होणारे नुकसान याबद्दल माहिती देतांना

कार्यक्रमांमध्ये उपस्थित विद्यार्थी

शाळेला पुस्तकांची भेट देतांना श्री. योगेश तापस

निसर्ग अनुभव

Natural Malghat

क्षेत्र भेट : धुळघाट (रेल्वे) येथे
(जंगल सफारी व निसर्ग पाऊलवाट)

निसर्ग पाऊलवाटेने निघाले असतांना

वनभोजनाचा आस्वाद घेतांना विद्यार्थी

बसमधुन जंगल सफारीला जात असतांना

कृत्रिम पाणवठ्यावर विद्यार्थ्यांना नेण्यात आले

सर्व विद्यार्थ्यांसमवेत छायाचित्र

कृत्रिम पाणवठ्यांवर लावलेला कॅमेरा ट्रॅप दाखवुन महत्वपूर्ण माहिती देण्यात आली

दिनांक	: ८ मार्च २०१९
आश्रम शाळेचे नाव	: शासकीय माध्यमिक आश्रम शाळा, सावलीखेडा
गावाचे नाव	: सावलीखेडा, ता. धारणी, जि. अमरावती
एकूण विद्यार्थी संख्या	: ३५ (मुले-१७, मुली-१८)
शिक्षक/शिक्षिकेचे नावे	: श्री. यु.ए. ताचडे (मा.शि.), श्री. ए.बी. देशमुख (मा.शि.)
भेट देण्याचे ठिकाण	: धुळघाट (रेल्वे)
वनविभागातील मागदर्शन	: श्री. योगेश तापस (RFO)
मुख्य मागदर्शन / सादरीकरण	: कु. अनुजा गावंडे (Ecologist)

वाघाच्या अधिवासाचे महत्व समजावून सांगतांना अनुजा गावंडे

शाळेला पुस्तकांची भेट देतांना

कार्यक्रमांमध्ये उपस्थित विद्यार्थी

निसर्ग भ्रमंतीला निघाले असतांना

निसर्ग अनुभव

Natural Malghat

क्षेत्र भेट : धुळघाट (रेल्वे) येथे
(जंगल सफारी व निसर्ग पाऊलवाट)

नास्ता व वनभोजनाचा आस्वाद घेतांना विद्यार्थी

नैसर्गिक पाणवठ्यावर पक्षी आढळले असता ओळख करून देण्यात आली

कॅमेरा ट्रेप दाखवून माहिती देतांना

जंगल सफारीची मजा लुटतांना

सर्व विद्यार्थ्यांसमवेत छायाचित्र

दिनांक	: ९ मार्च २०१९
आश्रम शाळेचे नाव	: शासकीय माध्य. व उच्च माध्य. आश्रम शाळा, कुंटगा
गावाचे नाव	: कुंटगा, ता. धारणी, जि. अमरावती
एकूण विद्यार्थी संख्या	: ३५ (मुले-२०, मुली-१५)
शिक्षक/शिक्षिकेचे नावे	: श्री. रविंद्र मोगरे, कु. प्रतिभा उइके
भेट देण्याचे ठिकाण	: धुळघाट (रेल्वे)
वनविभागातील मागदर्शन	: श्री. योगेश तापस (RFO)
मुख्य मागदर्शन / सादरीकरण	: कु. अनुजा गावंडे (Ecologist)

वैश्विक तापमान वाढ व हवामान बदल या विषयावर मार्गदर्शन करताना अनुजा गावंडे

शाळेला पुस्तकांची भेट देताना

कार्यक्रमांमध्ये उपस्थित विद्यार्थी

जमिनीची धूप या विषयावर मार्गदर्शन करताना

निसर्ग अनुभव

Natural Malghat

क्षेत्र भेट : धुळघाट (रेल्वे) येथे
(जंगल सफारी व निसर्ग पाऊलवाट)

वनसंवर्धनात सहभागाची भावना विद्यार्थ्यांच्या मनात रुजावी म्हणून एक प्रयत्न

वनभोजनाचा आस्वाद घेतांना विद्यार्थी

निसर्ग पाऊलवाटेने निघाले असता...

कृत्रिम पाऊलवाट व कॅमेरा ट्रॅप बद्दल माहिती समजुव घेतांना विद्यार्थी

बसमधुन जंगल सफारीला जातांना विद्यार्थ्यांचा आनंद

सर्व विद्यार्थ्यांसमवेत छायाचित्र

दिनांक	: १० मार्च २०१९
आश्रम शाळेचे नाव	: शासकीय माध्य. व उच्च माध्य. आश्रम शाळा, राणीगांव
गावाचे नाव	: राणीगांव, ता. धारणी, जि. अमरावती
एकूण विद्यार्थी संख्या	: ५० (मुले-२७, मुली-२३)
शिक्षक/शिक्षिकेचे नावे	: एन.एन. शेख, श्री. एस.जी. मसुराम
भेट देण्याचे ठिकाण	: धुळघाट (रेल्वे)
वनविभागातील मागदर्शन	: श्री. योगेश तापस (RFO)
मुख्य मागदर्शन / सादरीकरण	: कु. अनुजा गावंडे (Ecologist)

फुलपाखरे, किटक, मधमाशा याविषयी महत्त्वपूर्ण मार्गदर्शन करताना अनुजा गावंडे

शाळेला पुस्तकांची भेट देताना

कार्यक्रमांमध्ये उपस्थित विद्यार्थी

कुटीवरील छायाचित्र

निसर्ग अनुभव

Natural Malghat

क्षेत्र भेट : धुळघाट (रेल्वे) येथे
(जंगल सफारी व निसर्ग पाऊलवाट)

नारस्ता तसेच वनभोजनाचा आस्वाद घेतांना विद्यार्थी

निसर्ग पाऊलवाटेने जातांना नैसर्गिक पाणवठ्यावर धांडून विविध पक्षीची ओळख करून देतांना

वनसंकुलमध्ये खेळण्याची मजा लुटतांना विद्यार्थी

जंगल सफारी बसमधुन जातांना विद्यार्थ्यांचा उत्साह

कॅमेरा ट्रॅप व त्याची माहिती दिल्यानंतर

अ.क्र.	दिनांक	आश्रम शाळेचे नाव	गावाचे नाव	एकूण विद्यार्थी संख्या	भेट देण्याचे ठिकाण
१.	१०/१/२०१९	शासकीय आश्रम शाळा, रायपूर	रायपूर, ता. चिखलदरा, जि. अमरावती	४१ (मुले-४१, मुली-०)	सेमाडोह
२.	११/१/२०१९	पोस्ट बेसिक आश्रम शाळा व कनिष्ठ महाविद्यालय, हरिसाल	हरिसाल, ता. धारणी, जि. अमरावती	४० (मुले-२०, मुली-२०)	हरिसाल
३.	१२/१/२०१९	शासकीय आदिवासी आश्रम शाळा, चिखली जि. अमरावती	चिखली, ता. चिखलदरा, (मुले-२२, मुली-१८)	४०	हरिसाल
४.	२१/१/२०१९	शासकीय आश्रम शाळा, डोमा	डोमा, ता. चिखलदरा, जि. अमरावती	४० (मुले-२०, मुली-२०)	सेमाडोह
५.	२२/१/२०१९	शासकीय आश्रम शाळा, जारीदा	जारीदा, ता. चिखलदरा, जि. अमरावती	४० (मुले-३०, मुली-१०)	सेमाडोह
६.	२३/१/२०१९	अनुदानित आदिवासी आश्रम शाळा, दहेंद्री	दहेंद्री, ता. चिखलदरा, जि. अमरावती	३५ (मुले-२३, मुली-१२)	सेमाडोह
७.	२४/१/२०१९	अनुदानित आश्रम शाळा, हतक	हतक, ता. चिखलदरा, जि. अमरावती	४२ (मुले-२३, मुली-१९)	सेमाडोह
८.	११/२/२०१९	वसुंधरा आदिवासी आश्रम शाळा, बोरी	बोरी, ता. धारणी, जि. अमरावती	४० (मुले-२०, मुली-२०)	हरिसाल
९.	१२/२/२०१९	शासकीय आश्रम शाळा, टिटंबा	टिटंबा, ता. धारणी, जि. अमरावती	३५ (मुले-१२, मुली-२३)	हरिसाल
१०.	१३/२/२०१९	शासकीय माध्य. व उच्च माध्य. आश्रम शाळा, टेंबली	टेंबली, ता. धारणी, जि. अमरावती	४२ (मुले-२१, मुली-२१)	हरिसाल
११.	१४/२/२०१९	शासकीय माध्यमिक आश्रम शाळा, बिजुधावडी	बिजुधावडी, ता. धारणी, जि. अमरावती	३० (मुले-१९, मुली-११)	हरिसाल
१२.	१५/२/२०१९	कस्तुरबा गांधी आदिवासी आश्रम शाळा, गोंडवाडी	गोंडवाडी, ता. धारणी, जि. अमरावती	३४ (मुले-१९, मुली-१५)	हरिसाल
१३.	२०/२/२०१९	श्री गाडगे महाराज प्राथ. माध्य. आश्रम शाळा व कनिष्ठ महाविद्यालय, ढाकरमल	ढाकरमल, ता. धारणी, जि. अमरावती	३५ (मुले-१२, मुली-२३)	हरिसाल
१४.	२१/२/२०१९	आदिवासी आश्रम शाळा, लावादा	लावादा, ता. धारणी, जि. अमरावती	३७ (मुले-१७, मुली-२०)	हरिसाल

निसर्ग अनुभव

Magical Melghat

क्षेत्र भेट : सेमाडोह / हरिसाल येथे
(जंगल सफारी व निसर्ग पाऊलवाट)

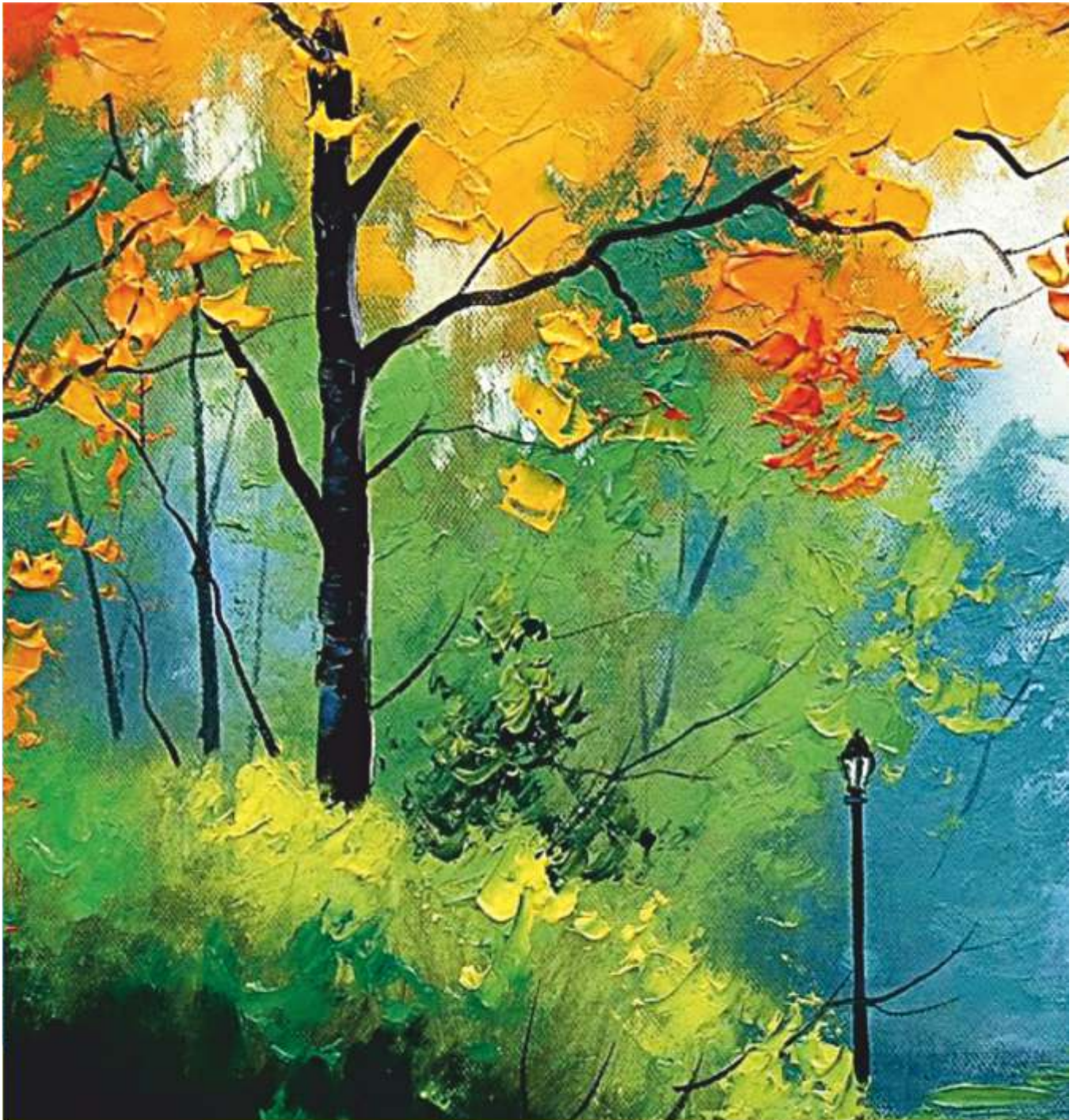

अ.क्र.	दिनांक	आश्रम शाळेचे नाव	गावाचे नाव	एकूण विद्यार्थी संख्या	भेट देण्याचे ठिकाण
१५.	२२/२/२०१९	ज्ञानमंदीर आश्रम शाळा, चाकर्दा	चाकर्दा, ता. धारणी, जि. अमरावती	४० (मुले-२०, मुली-२०)	हरिसाल
१६.	२३/२/२०१९	राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज आदिवासी आश्रम शाळा, भोकरवडी	भोकरवडी, ता. धारणी, जि. अमरावती	४२ (मुले-२२, मुली-२०)	हरिसाल
१७.	०६/०३/२०१९	शासकीय माध्य. व उच्च माध्य. आश्रम शाळा, सुसर्दा	सुसर्दा, ता. धारणी, जि. अमरावती	४० (मुले-२२, मुली-२०)	धुळघाट (रेल्वे)
१८.	०८/०३/२०१९	शासकीय माध्यमिक आश्रम शाळा, सावलीखेडा	सावलीखेडा, ता. धारणी, जि. अमरावती	३५ (मुले-१७, मुली-१८)	धुळघाट (रेल्वे)
१९.	०९/०३/२०१९	शासकीय माध्य. व उच्च माध्य. आश्रम शाळा, कुंटगा	कुंटगा, ता. धारणी, जि. अमरावती	३५ (मुले-२०, मुली-१५)	धुळघाट (रेल्वे)
२०.	१०/०३/२०१९	शासकीय माध्य. व उच्च माध्य. आश्रम शाळा, राणीगांव	राणीगांव, ता. धारणी, जि. अमरावती	५० (मुले-२७, मुली-२३)	धुळघाट (रेल्वे)

एकूण आदिवासी आश्रम शाळा : २०
एकूण सहभागी झालेले विद्यार्थी संख्या : ७७५

४२

- Published By -

APCCF & Field Director

Melghat Tiger Reserve

Near to Govt. Girls High School, Camp, Amravati - 444 601 (M.S.)

Phone No: 0721-2662792, 2551766, E-mail: projecttigerdelghat@gmail.com

Web: www.magicalmelghat.com

